

ΕΝΑ ΠΑΛΛΗΚΑΡΙ (*)

(ΣΥΝΤΡΟΦΟΥ ΠΟΝΟΙ)

Ἐνα κακὸ εἶχεν ὁ ἥρωας. Μᾶς ξεκούφαινε μὲ τὰ πατριωτικά του λόγια. Μᾶς ἔλεγε γιὰ τὸν Κόδρο, γιὰ τὸ Λεωνίδα, γιὰ τοὺς ἄντρες τοῦ 21, γιὰ τοὺς παλληκαράδες τοῦ Κρητικοῦ ὄθι.

Σὲ ποιανούς τᾶλεγε ;

Ἐνας στυλὸς Κλειδῆς ἴσαμε ἐκεῖ ἐπάνω, γεμάτος ἀπὸ αἴσθημα ἕως κάτω, εἶχεν ἀνάγκη νὰ γείνη μαιητοῦδι εἰς τὸ σκολεῖο τοῦ πατριωτισμοῦ ; Ἡ τάχα οἱ σύντροφοί του καὶ σύντροφοι τοῦ Χρήστου Μακρῆ ἠμποροῦσαν τὴ φλόγα τῶν λόγων του νὰ τὴν λογαριάσουν περισσότερον ἀπὸ τῶν τουφεκιῶν τᾶστραπόβροντα ;

Καιμένε Χρήστο, πόσον ἠθελες νὰ σηκώσης τὴν ψυχὴν τῶν ουντρόφων σου ἕως ἐκεῖ ποὺ ἔφταναν τὰ ἰδανικά σου. Ἐγνώριζες ὅτι ξέρουν νὰ πολεμοῦνε, ἀλλὰ κάποιος κρυφὸς φόβος σ' ἔκανε νὰ σκέφτεσαι μὴν τύχη καὶ δὲν πολεμήσουν, ἔχοντας πάντοτε ὡσάν σημαῖες ἐμπρὸς τοὺς τὴν ιδέαν, τὴν ιδέαν, τὴν ιδέαν.

Ἐπίγγαμε μαζί, ἀλησιμόνητε, καὶ τὸ Μέτσοβον μαζί μὲ τὶς τουφεκιές σου καὶ τὴν παλληκαριά σου, καὶ τὴν ἀφοβία σου ἔγεινεν ἐλεύθερον. Ὁ Θεὸς τὸ ἠθέλε καὶ ἐμεῖς τὸ θέλημά του ἐκάμαμε.

Τὴν ἄλλην ἡμέραν ἔβγαλες λόγο στὴν ἐκκλησιά γιὰ τὸν Ταξιάρχη Βενιζέλο. Ἐκαμες κ' ἔκλαιψαν ὄλοι ! Ἐλεγες νὰ μὴ σὲ λησιμονᾶ κανέναν ἀπὸ ὅσους σ' ἐγνώρισαν.

Ξανθὲ μου ἥρωα, τί εἶπες τότε ;

Ἡθέλησες ὄλοι νὰ ἔχουν τὴν ὠριότητὴν πατριωτικὴν σου τρέλλαν. Ἀλλά, Χρήστο, δὲν εἶναι δυνατὸν ὄλοι νὰ νοιώθουν ὡσάν ἐσέ, δὲν εἶναι δυνατὸ νὰ αἰσθάνονται ὅπως σὺ, ἀδύνατο νὰ εἶναι ὅ,τι ἦσουν σὺ.

Ἴσως ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποὺ ἐσκοτώθηκες ἐπάνω εἰς τὸν κακὸν Δρῖσκο νὰ μὴ ἐπιτρέπεται καθόλου εἰς τὸ ὄνομά σου νὰ γραφοῦν ἄλλα παρὰ τοῦ Μαβίλη, τοῦ Γερακάρη, τοῦ Ἀλέκου Βραχνοῦ.

Καὶ ὅταν ἀκούη κανεὶς αὐτὴ τὴ συντροφιὰ ὅσον καὶ νᾶναι « γλυκεῖα ἢ ζωὴ » ἂν ἔχει πάρει κάτι λίγο ἀπὸ τὴ σοφί σου διδασκαλία θὰ ζηλεύη καὶ τώρα

(*) Σημ τοῦ «Νουμά». Γιὰ τὸ Χρήστο Μακρῆ γράψαμε δύο λόγια στὴν «Ἐπιθεώρηση» τοῦ ἀριθ. 498(σελ.9), καρτερόντας πάντα νὰ βρεθεῖ κάποιος συναγωνιστὴς του νὰ γράψῃ περισσότερα. Καὶ νᾶ, ποὺ σήμερον ἔρχεται ὁ φίλος κ. Σ. Ράπτης νὰ κλάψῃ τὸν ἥρωικό του θάνατο.

καὶ στὰ κατόπι χρόνια καὶ θὰ παραπονιέται, γιὰτὸ νὰ μὴν εἶναι καὶ αὐτὸς μαζί.

Μαζί μὲ τὴν ἀθανασία.

Σ. ΡΑΠΤΗΣ

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΔΥΟ ΑΡΘΡΑ ΤΟΥ ΝΤΙΤΡΙΧ

Ὁ Ντίτριχ ὁ βυζαντιολόγος γνωστὸς σ' ἐμᾶς ἔδω καὶ σὲ πολὺ πλατύτερος κύκλους πρὸ πάντων δημοτικιστᾶδων ἐκεῖνο ποὺ τὸν ξεχωρίζει εἶναι ἡ ἀκρίβεια κ' ἡ μεθοδικότητα στὴν ὑπομονετικὴ ἔρευνα τοῦ μερικοῦ ἀπ' τὴ μιὰ, καὶ ἀπ' τὴν ἄλλη, καὶ πὺ πολὺ ἡ τάση νὰγκαλιάζῃ τὰ φαινόμενα στὸ σύνολό τους, τὸ γενίκεμα, ἡ ζήτησις τοῦ νόμου καὶ τοῦ κανόνα. Στὴ μελέτη του Imperialismus und Nationalismus im Kampf um den Balken (Frankfurter Halbmonatsschrift «Das Freie Wort» XII Jahrgang (1913) (1—5), ποὺ δείχνει τὸ δεύτερό του αὐτὸ χάρισμα, ζητᾶει νὰ δῇ μὲ τὴ ματιὰ τοῦ ιστορικοῦ τὴ βαθύτερη οὐσία καὶ τὴν καθαρὴ σημασία τῶν ὅσων τὴ στιγμὴ αὐτὴ γίνονται στὰ Μπαλκάνια ἀπάνου. Ὁ σηκωμὸς τῶν τέσσερων συμμάχων, τῶν ἔθνων αὐτῶν μὲ τὴ θρησκεία των κληρονομημένη ἀπ' τοὺς Βυζαντινούς, μὲ τὸν πολιτισμὸ τους τὸν κυρίως βυζαντινὸ, μποροῦσε νὰ νοηθῇ ὅπως κ' ἔγινε καὶ εἰπώθηκε, δὲν ξέρω ἂν καὶ σὲ λόγο γραφτὸ, σὰ μιὰ ἀντίδραση τοῦ βυζαντινισμοῦ πρὸς τὴν ξενική, βαρβαρική ἐπιδρομή. Ὁ Ντίτριχ τὰ βλέπει τὰ πράματα ἄλλιως, σκεδὸν ἀντίθετα γι' αὐτὸν οἱ Τούρκοι εἶναι πρῶτ' ἀπ' ὅλα οἱ διάδοχοι τῶν Βυζαντινῶν στὴν ἀρχή, οἱ μωαμεθανοὶ Βυζαντινοί, οἱ κληρονόμοι τοῦ ρωμαϊοβυζαντινοῦ ἱμπεριαλισμοῦ κ' ἡ ἐνάντια τους ἐπανάστασις τῶν ἔθνων τοῦ Αἴμου εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τοῦ πολέμου τῆς ιδέας τῆς ἐθνικιστικῆς πρὸς τὴ μοναρχική, τὴν κοσμοκρατορικὴ ρωμαϊοβυζαντινὴν ιδέα, καὶ ἀπ' αὐτὴ τὴν ἀποψη θεωρεῖ καλὸ ποὺ ἡ Πόλις μένει γιὰ τὴν ὥρα ἔξω ἀπ' τὸ λογαριασμὸ, γιὰτὶ ἡ πολιτεία αὐτὴ εἶναι, ἡ κοιτίδα τοῦ ἀνατολικοῦ ἱμπεριαλισμοῦ καὶ ὁ κάτοχός της εἶναι, σ' αὐτὸν ἔτσι σὰ μοιραία παραδομένος.—Στὸ δεύτερο ἄρθρο Das Griechentum als Machtfaktor auf der Balkanhalbinsel (δημοσιευμένο στὴ Wochenschau στὸ 2ο φύλλο τῆς χρονιάς αὐτῆς, 46—48) ἐπιχειρεῖ μιὰ στατιστικὴ τῶν Ἑλλήνων τῆς Ἀνατολῆς, δηλ. τοῦ ὡς τὰ τῶρα Βασιλείου, τῆς Τουρκίας, τῆς Ρωσίας, Συρίας, Αἴγυπτου κτλ. καὶ μᾶς βγάζει ἀπάνω-κάτω ἕξ ἑκατομύρια.